

Vprašanja in odgovori

SPLOŠNO

V: Definicija območja varstva pred hrupom je bila z novo Uredbo o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju na novo definirana in se razlikuje od stare definicije, občinski predpisi pa še vedno uporabljajo staro definicijo. Katero definicijo je pravilno upoštevati?

O <mag. Adrijana Viler Kovačič>:

Iz pravne teorije izhaja, da nov predpis razveljavi prejšnjega, poleg tega pa je po hierarhiji predpisov uredba višji predpis kot občinski akt, torej je treba upoštevati novo definicijo območij varstva pred hrupom.

V: 1 mesec od vložitve popolne vloge organ še ni izdal odgovora. Ali se lahko predpostavlja, da je odgovor na vlogo pozitiven?

O <mag. Adrijana Viler Kovačič>:

Iz vprašanja ni razvidno, za katero vrste postopka gre, zato ni mogoče enoznačno odgovoriti. Roki za izdajo posameznih aktov iz pristojnosti Agencije RS za okolje so lahko različni (od 15 dni pa do 7 mesecev), prav tako so lahko različne posledice v primeru molka organa (včasih se šteje, kot da bi bila vloga zavrnjena, včasih pa, kakor da bi bilo stranki ugodeno; pri slednjem opozarjam tudi na to, da sodna praksa zaradi nedodelanega postopka izdaje projektnih pogojev oziroma soglasij po Zakonu o graditvi objektov upošteva fikcijo pozitivne odločitve v primeru prekoračitve roka izdaje zelo restriktivno in poudarja varstvo javne koristi nad interesi posameznika). Odgovor na to vprašanje je torej odvisen od tega, za katero vrsto upravnega postopka gre.

V: V nekem primeru pridobivanja gradbenega dovoljenja je bila organu vložena vloga za pogoje gradnje. V zakonsko določenem roku pogoji niso bili izdani in za poseg je bilo izdano gradbeno dovoljenje. Ali je v tem primeru gradbeno dovoljenje nično?

O <mag. Adrijana Viler Kovačič>:

Glede na določila okoljevarstvene zakonodaje je le v primeru, da ni bilo pridobljeno okoljevarstveno soglasje (ki se tudi šteje za projektne pogoje), pa bi moralo biti, zagrožena najhujša sankcija izrednega pravnega sredstva ničnosti gradbenega dovoljenja. To, da ni bilo pridobljenih pogojev s področja upravljanja z vodami ali ohranjanja narave, ne predstavlja razloga za ničnost, pač pa izpodbojnost izdanega gradbenega dovoljenja, kar pomeni, da bi se taka odločba odpravila oziroma razveljavila v pritožbenem postopku ali razveljavitvi odločbe po nadzorstveni pravici. Sodna praksa namreč zaradi nedodelanega postopka izdaje projektnih pogojev upošteva fikcijo pozitivne odločitve v primeru prekoračitve roka izdaje zelo restriktivno in poudarja varstvo javne koristi nad interesi posameznika.

OKOLJEVARSTVENO DOVOLJENJE - EMISIJE V VODE

V: Kdo določi zavezanca za obratovalni monitoring podzemnih voda, o katerem govori Pravilnik o obratovalnem monitoringu onesnaževanja podzemne vode (Uradni list RS, št. 49/06)?

O <mag. Adrijana Viler Kovačič>:

Omenjeni pravilnik določa parametre podzemnih voda, ki so predmet obratovalnega monitoringa, metodologijo njegovega izvajanja ter način in obliko sporočanja podatkov, kakor tudi pogoje, ki jih mora izvajati izvajalec obratovalnega monitoringa. Zavezanca za izvajanje obratovalnega monitoringa pa ne določa ta pravilnik, pač pa predpis, ki ureja posamezno področje oziroma materijo. Med takimi predpisi naj na primer omenimo Uredbo o odlaganju odpadkov na odlagališčih, ki določa obveznost upravljavca odlagališča izvajanja obratovalnega monitoringa podzemnih voda.

OKOLJEVARSTVENO DOVOLJENJE - EMISIJE V ZRAK

V: Kaj za okoljevarstveno dovoljenje (OVD) pomeni, da je bil potrjen načrt zmanjševanja emisij HOS?

O <Jurij Fašing>:

Načrt zmanjševanja bo upoštevan pri izdaji OVD tako, da se bo znotraj postopka izdaje OVD določilo tudi o načrtu zmanjševanja. V bistvu gre za enak princip, ki je bil uporabljen pri že potrjenih načrtih zmanjševanja. Zato mora upravljavec v slučaju, da bo uveljavljal načrt zmanjševanja, predložiti vlogi tudi obrazce, namenjene načrtu zmanjševanja. Organ je nato v sklopu postopka izdaje OVD dolžan preveriti, ali naprava izpolnjuje pogoje za potrditev načrta znotraj izdaje okoljevarstvenega dovoljenja. V kolikor se ugotovi, da so pogoji izpolnjeni, se za napravo določi v izreku odločbe zahteve glede mejnih vrednosti. Skladno z določili 5. člena HOS uredbe je napravi, ki ima potrjen načrt zmanjševanja, treba zagotoviti le izpolnjevanje zahtev iz 4. in 5. točke 4. člena in ne tudi iz 1., 2. in 3. točke! Poenostavljeno povedano - takšna naprava dokazuje izpolnjevanje zahtev glede mejnih vrednosti skozi bilanco topil (z dokazovanjem deleža trdne snovi napram hlapnim organskim spojinam).

V: Je ARSO potrdil že kakšen načrt zmanjševanja emisij v zrak za HOS, pripravljen po »alternativni varianti« in ne po računskem postopku, ki ga predpisuje HOS uredba (mišljena je varianta, ko se merijo učinki, brez predhodnih izračunov)?

O < Jurij Fašing >:

Zaenkrat ne.

V: Kaj se bo zgodilo z zvezanci, ki imajo potrjen načrt zmanjševanja emisij, pa le-ta do oktobra 2007 ne bo izpolnjen?

O < Jurij Fašing >:

Zavezanci morajo ne glede na to, ali imajo potrjen načrt zmanjševanja, vložiti vlogo za izdajo OVD in najkasneje do 31.10.2007 pridobiti OVD. V postopku izdaje OVD mora organ preveriti, ali naprava izpolnjuje zahteve predpisane za izdajo dovoljenja s potrditvijo načrta zmanjševanja. Pogoji so predpisani v 12. členu HOS uredbe. V kolikor naprava pogojev ne bo izpolnjevala, ne bo mogla pridobiti OVD z odobritvijo načrta zmanjševanja. Če bo naprava izpolnjevala pogoje iz 25. člena HOS uredbe, lahko pridobi OVD tudi brez potrjenega načrta zmanjševanja, s tem, da mora zagotoviti izpolnjevanje zahtev iz 1., 2., 3., 4. in 5. točke 4. člena. V kolikor upravljavec za napravo ne bo v roku pridobil OVD ali pa naprava pri obratovanju ne bo zagotavljala zahtev, navedenih v izreku OVD (izpolnjevanje zahtev iz potrjenega načrta zmanjševanja znotraj OVD ali izpolnjevanje zahtev iz 1., 2., 3., 4. in 5. točke 4. člena HOS uredbe), lahko zoper upravljavca naprave ukrepa pristojni inšpektor na podlagi 9. točke 1. odstavka 161. člena ZVO-1.

V: Kaj pomeni »naprave na eni lokaciji« (HOS uredba)?

O < Jurij Fašing >:

HOS uredba ne opredeljuje zelo natančno, kaj se smatra za eno lokacijo, pravzaprav pojma »naprave na eni lokaciji« v uredbi ni. V uredbi je uporabljen termin »funkcionalno zaokroženo območje«. Menim, da se pojem »funkcionalno zaokroženo območje« v duhu HOS uredbe in evropske direktive, iz katere izhaja HOS uredba, uporablja izključno v namen, da bi se preprečilo upravljavcem naprav drobitev na več različnih manjših naprav ali delov naprav ali tehnoloških postopkov z namenom izogibanja cilja, ki ga uredba želi doseči – zmanjšanja emisije organskih spojin. Smiselna uporaba pojma »naprave na eni lokaciji« je zato v veliki večini slučajev povezana z istovrstnimi napravami, ki jih ima v lasti isti upravljavec znotraj »tovarniške ograde«.

V: V podjetju imamo dovoljenje za opustitev občasnih meritev emisij snovi v zrak do 31.12.2009. Ali smo kljub temu zavezanci za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja in do kdaj ga je potrebno pridobiti?

O < Jurij Fašing >:

Dovoljenje za opustitev meritev emisije snovi v zrak nima nikakršnega vpliva na pridobitev dovoljenja. V kolikor imate IPPC napravo ali napravo, v kateri se predeluje azbest, ali napravo, ki

uporablja organska topila, ali napravo, ki uporablja halogenirana organska topila, morate pridobiti okoljevarstveno dovoljenje za naprave, ki imajo emisije v zrak, najkasneje do 31.10.2007. Za ostale naprave zaenkrat ni predpisanega roka za pridobitev OVD.

OKOLJEVARSTVENO DOVOLJENJE - HRUP

V: Kakšna je razlika med Poročilom o meritvah hrupa (za obstoječe naprave) in Poročilom o emisiji hrupa (za nove naprave - gre tu za model hrupa)? Je res, da lahko obe poročili izdelata le »pooblaščenec za hrup«?

O <mag. Adrijana Viler Kovačič, mag. Benjamin Lukan>:

Predpisi na področju varstva pred hrupom predvidevajo tri različne vrste poročil o meritvah hrupa:

- Poročilo o prvih meritvah hrupa, ki se morajo izvajati po prvem zagonu novega ali rekonstruiranega vira hrupa, to je v času poskusnega obratovanja, če pa to v postopku izdaje uporabnega dovoljenja ni določeno, pa po vzpostavitvi stabilnih obratovalnih razmer, vendar ne prej kot v treh in ne kasneje kot v petnajstih mesecih po zagonu,
- Poročilo o občasnih meritvah hrupa, ki jih morajo izvajati obstoječe naprave v rokih in intervalih, ki jih določa Pravilnik o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu hrupa za vire hrupa ter o pogojih za njegovo izvajanje, ter
- Poročilo o emisiji hrupa, ki je podlaga za pridobitev določenih upravnih aktov po Uredbi o načinu uporabe zvočnih naprav, ki na shodih in prireditvah povzročajo hrup in sicer:
 - dovoljenja za začasno čezmerno obremenitev okolja s hrupom za uporabo zvočnih naprav na prireditvi (6. člen),
 - dovoljenje za začasno čezmerno obremenitev okolja s hrupom zaradi uporabe zvočnih naprav za prireditveni prostor (11. člen), ter
 - dovoljenja za začasno čezmerno obremenitev okolja s hrupom za uporabo zvočnih naprav na shodu (13. člen).

Poročila o emisiji hrupa ni treba izdelati v posameznih primerih, če je tako določeno v uredbi.

Za vsa poročila je izrecno predvideno, da jih lahko izdelata le oseba, ki je pridobila pooblastilo po Pravilniku o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu hrupa za vire hrupa ter o pogojih za njegovo izvajanje.

Morebiti pa se je vprašanje nanašalo na naziv dokumentacije, ki jo je treba priložiti vlogi za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja glede emisije hrupa. Ta se res lahko poimenuje Poročilo o emisiji hrupa, vendar pa poudarjamo, da tu ne gre za Poročilo o emisiji hrupa po 11. členu Uredbe o načinu uporabe zvočnih naprav, ki na shodih in prireditvah povzročajo hrup, ki (edina) sicer določa vsebino in izdelovalca poročila o emisiji hrupa. Iz navedenega torej izhaja, da dokumentacijo za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja lahko izdelata kdorkoli.

Vlogi za pridobitev dovoljenja za začasno čezmerno obremenitev okolja s hrupom po 94. členu Zakona o varstvu okolja ni izrecno potrebno priložiti kakršnekoli dokumentacije.

UPRAVLJANJE Z VODAMI

Projektni pogoji in vodna soglasja

V: Ali bi bilo možno voditi bazo podatkov s podatki o podjetju, dejavnosti in vseh potencialnih onesnaževalih, ki so našteje v analizi tveganja za onesnaženje podzemne vode na vodovarstvenem območju? S tem bi se lahko bistveno zmanjšal čas intervencije v primeru onesnaženja. Bazo podatkov bi lahko vodil izvajalec javne službe oskrbe s pitno vodo, če bi mu ARSO ob izdaji vodnega soglasja te podatke posredoval.

O <mag. Adrijana Viler Kovačič>:

Navedene baze podatkov obstoječa zakonodaja ne predvideva kot obveznost, ni pa izključeno, da se ta ne bi vodila, če bi obstajal interes oziroma potreba po takem vodenju baze podatkov. Iz vprašanja sodeč bi bil tak interes podan s strani izvajalca javne službe oskrbe s pitno vodo, vendar pa se pri tem predlaga, da bi mu ARSO te podatke posredoval ob izdaji vodnega soglasja. Ker pa ARSO kot izdajatelj vodnega soglasja ni še definiral takega interesa, tak predlog v tem trenutku ni sprejemljiv. Vendar pa ne obstaja nobene ovire, da si ne bi take baze podatkov »izgovoril«

izvajalec javne službe oskrbe s pitno vodo pri svojem ustanovitelju, to je občini, tako da bi ta sprejela take predpise, na podlagi katerih bi ta lahko z vso legitimnostjo vodil ustrezno bazo podatkov o podjetjih.

V: Zakaj v postopku pridobivanja vodnega soglasja za posege na vodovarstvenem območju ni vključen izvajalec javne službe oskrbe s pitno vodo za posamezen vodonosnik?

O <mag. Adrijana Viler Kovačič>:

Izvajalec javne službe oskrbe s pitno vodo formalno po samem Zakonu o vodah ni vključen v postopek izdaje vodnega soglasja, lahko pa se ga v konkretnih primerih vključuje kot stranskega udeleženca, če ta ne bi imel pristojnosti izdajanja samostojnih soglasij po občinskih predpisih. V slednjih primerih svoje zahteve lahko enako uveljavlja samostojno v svojem soglasju, ki ima enak pravni učinek kakor vodno soglasje, ki ga izdaja ARSO.

V: V sklopu pridobivanja soglasij in izdajanja mnenj za vlogo za pridobitev dovoljenja za raziskave podzemne vode in za pridobitev vodnega dovoljenja je vključeno tudi JP Vodovod-Kanalizacija d.o.o., kot javno podjetje, ki izvaja gospodarsko javno službo, ki opravlja dejavnost oskrbe s pitno vodo. Praksa do sedaj izdanih mnenj je pokazala, da so naša mnenja zgolj informativna in je od uradnika na ARSO odvisno, ali jih upošteva ali ne. Kot javno podjetje, ki opravljamo dejavnost oskrbe s pitno vodo v MOL in primestnih občinah in ki smo dolžni v skladu z izdanimi vodnimi dovoljenji skrbeti, da ni ogrožena količina in kakovost podzemne vode, smo v postopku izdajanja mnenj in dovoljenj institucija, ki nedvomno skrbi za javno dobro - za zadostne količine zdravstveno ustrezne pitne vode, zato bi morala imeti naša mnenja težo in se upoštevati v upravnem postopku.

O <mag. Adrijana Viler Kovačič>:

Če je navedeno javno podjetje vključeno v postopek izdajanja soglasij in dovoljenj na ARSO, pomeni, da je to zaradi tega, ker je bil v postopek vključen kot stranski udeleženec. Pri tem pa ima le pravice, ki mu jih daje ZUP, kar pomeni, da njegova mnenja niso obligatorna, o njihovem upoštevanju odloča uradnik, ki vodi postopek (načelo samostojnosti odločanja po ZUP). V kolikor pa javno podjetje meni, da bi moralo imeti večje pristojnosti pri odločanju o posegih v prostor, bi se lahko to zgodilo v okviru občinskih predpisov in bi ga občina določila kot soglasodajalca pri takih posegih. V takih primerih bi imelo javno podjetje pravico izdajati soglasja z enako pravno močjo, kot so to vodna soglasja.

V: Vprašanje kakovosti se pojavlja tudi pri analizah tveganja, ki jih je potrebno izdelati za posege, ki se bodo vršili na vodovarstvenih območjih. Ni prav, da takšno analizo naroči investitor posega osebno, saj lahko s tem vpliva na rezultat analize - vsak investitor želi pozitivno analizo za poseg, ki ga želi izvesti s čim manjšimi dodatnimi stroški. Cena analize tveganja bi morala biti zajeta v stroških upravnega postopka, saj le tako investitor ne bi imel vpliva. Nujno bi bilo potrebno doreči tudi izvajanje revizije analize tveganja, ki je ne more delati vsakdo, ki ima revidentski izpit po ZGO, ampak le geologi, ki delajo na področju hidrogeologije in imajo strokovni oziroma revidentski izpit. Prav tako bi bilo potrebno, da poda svoje mnenje o izdelani analizi tveganja tudi izvajalec gospodarske javne službe, ki opravlja dejavnost oskrbe s pitno vodo, za posege na vodovarstvenih območjih vodnih virov, ki so vir pitne vode, ki jih le-ta upravlja.

O <mag. Adrijana Viler Kovačič>:

Vprašanje dejansko vsebuje predloge za spremembo zakonodaje, saj sistem, ki je predlagan, nima podage v obstoječem sistemu. Predlagamo, da se omenjeni predlog naslovi na Ministrstvo za okolje in prostor, ki je pristojno za pripravo oziroma sprejemanje predpisov s področja varstva okolja.